

Εμφάνιση της περιουσίας ή οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης

2.1. ΓΕΝΙΚΑ

Η περιουσιακή συγκρότηση της επιχείρησης εμφανίζεται σε μια χρονική στιγμή (στατικά) με την απογραφή.

Για το λόγο αυτό η επιχείρηση πρέπει να διενεργεί απογραφή και αποτίμηση των περιουσιακών της στοιχείων, ώστε να γνωρίζει:

1. Την κάθε αξία που κατέχει
2. Τις απαιτήσεις της
3. Τις υποχρεώσεις της και την καθαρή της περιουσία

Η απογραφή που γίνεται σύμφωνα με το νόμο κάθε χρόνο και η οποία αφορά όλη την περιουσιακή συγκρότηση της επιχείρησης καταχωρείται στο βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών.

2.2. ΑΠΟΓΡΑΦΗ - ΕΙΔΗ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ

2.2.1. Έννοια της απογραφής

Απογραφή είναι η λεπτομερής και αναλυτική εξακρίβωση, καταμέτρηση, κατα-

γραφή και αποτίμηση με το ίδιο νόμισμα των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης σε ορισμένη χρονική στιγμή.

Η απογραφή πραγματοποιείται σε δυο στάδια:

- Στο πρώτο γίνεται λεπτομερής και αναλυτική αναγνώριση, καταμέτρηση και καταγραφή των περιουσιακών στοιχείων τόσο του Ενεργητικού όσο και του Παθητικού.

- Στο δεύτερο στάδιο γίνεται η αποτίμησή τους σε χρηματικές μονάδες. Σχετικά με την αποτίμηση, δηλαδή τον προσδιορισμό της αξίας των περιουσιακών στοιχείων, θα αναφερθούμε σε επόμενο κεφάλαιο.

2.2.2 Είδη απογραφής

Η απογραφή διακρίνεται:

A) Ανάλογα με την έκτασή της σε:

Γενική, που αποβλέπει στον προσδιορισμό της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης και περιλαμβάνει όλα τα περιουσιακά στοιχεία, όπως η απογραφή έναρξης λειτουργίας της επιχείρησης, οι απογραφές των χρήσεων κτλ. Η απογραφή που γίνεται σύμφωνα με το νόμο στο τέλος μιας διαχειριστικής χρήσης είναι Γενική και λέγεται τελική απογραφή της χρήσης που έληξε και αρχική απογραφή της επόμενης χρήσης.

Μερική, που αναφέρεται σε ένα ή περισσότερα περιουσιακά στοιχεία, όπως μετρητά, εμπορεύματα, υλικά κτλ. Πρέπει να διενεργείται έκτακτα για λόγους ελέγχων, τόσο προληπτικών για να προλαμβάνονται άσχημες καταστάσεις, όπως κλοπές, υπεξαίρέσεις, λάθη κτλ. όσο και κατασταλτικών, όταν διαπιστωθεί κάποια τέτοια κατάσταση.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ	
ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΕΙΔΟΣ
ΕΚΤΑΣΗ:	ΓΕΝΙΚΗ ΜΕΡΙΚΗ
ΤΡΟΠΟΣ:	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ Ή ΕΞΩΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ Ή ΕΣΩΛΟΓΙΣΤΙΚΗ
ΧΡΟΝΟΣ:	ΤΑΚΤΙΚΗ ΕΚΤΑΚΤΗ

B) Ανάλογα με τον τρόπο που γίνεται σε:

Πραγματική ή Εξωτερική ή Εξωλογιστική, όταν προκύπτει από πραγματικές

εξακριβώσεις, καταμετρήσεις κτλ. των περιουσιακών στοιχείων.

Θεωρητική ή Εσωτερική ή Εσωλογοιστική, όταν προκύπτει από τα λογιστικά βιβλία.

Γ) Ανάλογα με το χρόνο σύνταξής της σε:

Τακτική, όταν συντάσσεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, όπως η απογραφή των διαχειριστικών χρήσεων, η οποία λέγεται και ετήσια.

Έκτακτη, όταν συντάσσεται οποτεδήποτε υπάρχει σκοπιμότητα.

2.2.3. Διαχειριστική χρήση ή διαχειριστική περίοδος

Η επιχείρηση προκειμένου να επιτύχει το σκοπό της, δηλαδή την επίτευξη του κέρδους, χρησιμοποιεί τα περιουσιακά της στοιχεία. Το αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας, δηλαδή της χρησιμοποίησης ή της διαχείρισης της περιουσίας για την επίτευξη κέρδους, προσδιορίζεται μέσα σε ένα χρονικό διάστημα το οποίο λέγεται διαχειριστική χρήση ή διαχειριστική περίοδος.

Κάθε περίοδος διαρκεί, σύμφωνα με το νόμο, δώδεκα μήνες. Κατά την έναρξη, τη λήξη ή τη διακοπή των εργασιών της επιχείρησης η διαχειριστική περίοδος μπορεί να είναι μικρότερη από δώδεκα μήνες. Ειδικά κατά την έναρξη των εργασιών, σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να είναι μεγαλύτερη από δώδεκα μήνες, όχι όμως και μεγαλύτερη από εικοσιτέσσερις μήνες.

Η διαχειριστική περίοδος συνήθως αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου, δηλαδή ταυτίζεται με το ημερολογιακό έτος. Επιτρέπεται (για βιβλία Γ΄ Κατηγορίας του Κ.Β.Σ.) να αρχίζει την 1η Ιουλίου και να λήγει την 30ή Ιουνίου του επόμενου έτους.

2.2.4. Καταχώρηση της Απογραφής

Συνήθως η απογραφή έχει κάθετη διάταξη. Πρώτα καταχωρούνται τα στοιχεία του Ενεργητικού με τις διακρίσεις του και τις υποδιακρίσεις του, και αθροίζονται οι αξίες τους. Στη συνέχεια καταχωρούνται κατά τον ίδιο τρόπο τα στοιχεία του Παθητικού (Π.Πκ.Κ.Π.). Η καταχώρηση των περιουσιακών στοιχείων γίνεται με κάθε λεπτομέρεια ως προς το είδος, την ποσότητα και την αξία.

Για κατανόηση δίνεται ένα απλό παράδειγμα: Στην ατομική επιχείρηση του Α. Αποστόλου, που εμπορεύεται ποδήλατα, στην απογραφή τέλους χρήσης στις 31/12/2001, βρέθηκαν τα πιο κάτω περιουσιακά στοιχεία,

- Μετρητά Ευρώ 10.000.

- Καταθέσεις στην Εθνική Τράπεζα στο Υποκατάστημα Πάτρας και στο λογαριασμό όψεως Νο 5131147 Ευρώ 20.000.

- Απαιτήσεις κατά:

α) Α. Ανδρέου, Λ. Βελή 42 - Αίγιο, από πωλήσεις ποδηλάτων, Ευρώ 5.000.

β) Β. Βασιλείου, Ερμού 405 - Πύργος, από πωλήσεις ποδηλάτων Ευρώ 4.000.

- Γραμμάτια Εισπρακτέα:

α) Συναλλαγματική Νο 90, αξίας 3.000 Ευρώ, αποδοχής Α. Ανδρέου και λήξης 15/2/2002.

β) Συναλλαγματική Νο 92, αξίας 1.000 Ευρώ, αποδοχής Δ. Δημητρίου και λήξης 28/2/2002.

- Εμπορεύματα:

α) Ποδήλατα, μάρκας Χ, διαμέτρου 26 ιντσών, 80 τεμ. προς 150 Ευρώ το καθένα.

β) Ποδήλατα, μάρκας Ψ, διαμέτρου 16 ιντσών, 140 τεμ. προς 120 Ευρώ το καθένα.

γ) Ποδήλατα, μάρκας Ψ, διαμέτρου 12 ιντσών, 62 τεμ. προς 100 Ευρώ το καθένα.

- Ακίνητα

Κατάστημα 120 τ.μ. σε οικόπεδο 180 τ.μ. στην οδό Γ. Παπανικολάου, 305, Πάτρα. Ισόγειο. Συμβόλαιο αριθμ. 5214/92 του Συμβολαιογράφου Πατρών Ν. Λυμπερόπουλου. Αξία οικοπέδου 100.000 Ευρώ και κτιρίου 250.000 Ευρώ.

- Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός:

α) Ένα γραφείο σχήματος Π μεταλλικό, με 6 συρτάρια, διαστάσεων 0,70x0,80x1,40μ. αξίας 1.000 Ευρώ.

β) Πέντε καθίσματα από μεταλλικό σκελετό και επένδυση από πλαστικό, αξίας 250 Ευρώ το καθένα.

γ) Μία ταμειακή μηχανή μάρκας ELDE, αριθμ. κατασκευής Α. 747230, αξίας 1.750 Ευρώ.

- Μεταφορικά μέσα

Ένα ημιφορτηγό μάρκας VW, αριθμ. κυκλοφορίας ΥΥΟ 15235, αξίας 70.000 Ευρώ.

- Άυλα οικονομικά αγαθά

Φήμη και Πελατεία (Υπεραξία της επιχείρησης που προέκυψε κατά την αγορά της), αξίας 10.000 Ευρώ.

- Υποχρεώσεις προς:

α) Α. Αθανασίου, Τσιμισκή 42, Θεσ/κη από αγορές ποδηλάτων Ευρώ 15.000.

β) Ι. Ιωάννου, Πατησίων 603, Αθήνα από αγορές ποδηλάτων Ευρώ 10.000.

- Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη

Φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) μηνός Δεκεμβρίου 2001, Ευρώ 3.000.

- Υποχρεώσεις σε ασφαλιστικούς οργανισμούς

ΙΚΑ-TEAM εισφορά μηνός Δεκεμβρίου 2001 Ευρώ 1.000

- Υποχρεώσεις σε τράπεζες

Εθνική, Υποκ/μα Πατρών, για μακροπρόθεσμο Δάνειο που έχει λάβει η επιχείρηση, Ευρώ 200.000, από τα οποία 24.000 Ευρώ πρέπει να πληρωθούν μέχρι 31/12/2002.

- Γραμμάτια πληρωτέα:

α) Συναλλαγματική αποδοχής μας και έκδοσης Α. Αθανασίου λήξης 28/2/2002, ποσού 4.000 Ευρώ, Αριθμ. Συν/κής 40.

β) Συναλλαγματική αποδοχής μας και έκδοσης Ι. Ιωάννου λήξης 30/3/2002, ποσού 5.000 Ευρώ Αριθμ. Συν/κής 43.

Ζητείται να συνταχθεί η απογραφή στο βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ 31/12/2001				
		ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
		I. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
		1. ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ		
1		Οικόπεδα - Γήπεδα Στην οδό Γ. Παπανικολάου 305, Πάτρα, 180 ΤΜ. Συμβόλαιο αριθμ. 5214/92 Συμβολαιογράφου Πατρών Ν. Λυμπερόπουλου		100.000
2		Κτίρια και Τεχνικά έργα Στην οδό Γ. Παπανικολάου 305, Πάτρα, ισόγειο, 120 ΤΜ., Συμβόλαιο αριθμ. 5214/92 Συμβολαιογράφου Πατρών Ν. Λυμπερόπουλου		250.000
3		Μεταφορικά Μέσα Ημιφορτηγό μάρκας V.W. αριθμ. Κυκλοφορίας ΥΥΟ 15235		70.000
4		Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
	1	Γραφείο σχήματος Π, μεταλλικό, με 6 συρτάρια, διαστάσεων 0,70x0,80x1,40μ.	1.000	
	2	Πέντε καθίσματα από μεταλλικό σκελετό και επένδυση από πλαστικό προς 250 Ευρώ το καθένα	1.250	
	3	Ταμειακή μηχανή μάρκας ELDE, αριθμ. κατασκευής Α. 747230	1.750	4.000
		2. ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ		
5		Υπεραξία επιχείρησης Φήμη και Πελατεία		10.000
				434.000
		II. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
		1. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ		
6		Εμπορεύματα		
	1	Ποδήλατα, μάρκας Χ, διαμέτρου 26 ιντσών, 80 τεμ. προς 150 Ευρώ το καθένα	12.000	
	2	Ποδήλατα, μάρκας Ψ, διαμέτρου 16 ιντσών, 140 τεμ. προς 120 Ευρώ το καθένα	16.800	
	3	Ποδήλατα, μάρκας Ψ, διαμέτρου 12 ιντσών, 62 τεμ. προς 100 Ευρώ	6.200	35.000
		ΣΕ ΜΕΤΑΦΟΡΑ	-	35.000
				434.000

Συνέχεια της απογραφής 31/12/2001					
		ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑ	—	35.000	434.000
		2. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ			
7		Πελάτες			
	1	Α. Ανδρέου, Λ. Βελή 42 Αίγιο	5.000		
	2	Β. Βασιλείου, Ερμού 405 Πύργος	4.000	9.000	
8		Γραμμάτια Εισπρακτέα			
	1	Συναλλαγματική Νο 90, λήξης 15/2/2002 αποδοχής Α. Ανδρέου	3.000		
	2	Συναλλαγματική Νο 92, λήξης 28/2/2002 αποδοχής Δ. Δημητρίου	1.000	4.000	
		3. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			
9		Ταμείο		10.000	
10		Καταθέσεις όψεως Εθνική Τράπεζα, λογαριασμός όψεως υποκαταστήματος Πατρών No 5131147		20.000	78.000
		ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			<u>512.000</u>
		ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
		I. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΡΙΤΟΥΣ			
		1. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
1		Δάνεια Τραπεζών Εθνική, υποκατάστημα Πατρών Μακροπρόθεσμο δάνειο		176.000	
		2. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
2		Προμηθευτές			
	1	Α. Αθανασίου, Τσιμισκή 42 Θεσ/κη	15.000		
	2	Ι. Ιωάννου, Πατησίων 603 Αθήνα	10.000	25.000	
3		Γραμμάτια πληρωτέα			
	1	Συναλλαγματική Νο 40, αποδοχής μας και έκδοσης Α. Αθανασίου λήξης 28/2/2002	4.000		
	2	Συναλλαγματική Νο 43, αποδοχής μας και έκδοσης Ι. Ιωάννου, λήξης 30/3/2002	5.000	9.000	
4		Πιστωτές διάφοροι			
		Εθνική Τράπεζα, Υπο/μα Πατρών Δόσεις Μακροπρόθεσμου δανείου που πρέπει να πληρωθούν μέχρι και 31/12/2002		24.000	
5		Υποχρεώσεις από φόρους κ. τέλη Φ.Π.Α. μηνός Δεκεμβρίου 2001		3.000	
		ΣΕ ΜΕΤΑΦΟΡΑ	—	237.000	—

Συνέχεια της απογραφής 31/12/2001					
		ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑ	—	237.000	—
6		Ασφαλιστικοί Οργανισμοί ΙΚΑ - ΕΤΑΜ εισφορά μηνός Δεκεμβρίου 2001		1.000	238.000
		II ΚΑΘΑΡΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ (Κ.Π.)			
7		Κεφάλαιο		274.000	274.000
		ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (Π.Π.+Κ.Π.)			<u>512.000</u>
			Πάτρα 31-12-2001 Ο Επιχειρηματίας		Ο Λογιστής

Από τα δεδομένα της απογραφής επαληθεύουμε ότι το άθροισμα των στοιχείων του ενεργητικού είναι ίσο με το άθροισμα των στοιχείων του παθητικού. Η ισότητα αυτή πιστοποιείται με τη διπλή υπογράμμιση αυτών των αθροισμάτων.

2.3.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ - ΜΟΡΦΕΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

2.3.1. Έννοια του Ισολογισμού

Μετά τη σύνταξη της απογραφής στην οποία φαίνονται αναλυτικά όλα τα περιουσιακά στοιχεία και οι αξίες τους, μπορούμε να έχουμε μια συνοπτική κατάσταση της περιουσίας της επιχείρησης που λέγεται Ισολογισμός.

Ισολογισμός είναι η λογιστική κατάσταση με την οποία εμφανίζονται συνοπτικά τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης και η αξία τους, σε ορισμένη χρονική στιγμή εκφρασμένα με το ίδιο νόμισμα.

Ο Ισολογισμός όπως και η απογραφή στηρίζεται στη γνωστή ισότητα $E=Π.Π.+Κ.Π.$ ή $E=Π.$ Αποτελεί την επίσημη εικόνα της συγκρότησης της περιουσίας της επιχείρησης για όσους ενδιαφέρονται για αυτή και γι' αυτό δημοσιεύεται.

2.3.2. Υπόδειγμα Ισολογισμού

Όπως στην απογραφή έτσι και στον Ισολογισμό το Ενεργητικό και το Παθητικό εμφανίζονται με τις διακρίσεις τους και τις υποδιακρίσεις τους. Ο Ισολογισμός κατα-

χωρείται στο ίδιο βιβλίο με την απογραφή, το βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών, σε δύο σελίδες, τη μία δίπλα στην άλλη. Στην αριστερή σελίδα καταχωρείται το Ενεργητικό και στη δεξιά το Παθητικό. Τα σύνολα του Ενεργητικού και του Παθητικού γράφονται στο ίδιο ύψος. Εάν στη μια πλευρά του Ισολογισμού υπάρχει κενός χώρος, αυτός ακυρώνεται με μια τεθλασμένη γραμμή.

Με τα δεδομένα της πιο πάνω απογραφής συντάσσουμε τον Ισολογισμό ως εξής: (βλέπε σελίδα 33).

2.3.3. Μορφές Ισολογισμού

Ανάλογα με τη σχέση του Ενεργητικού (Ε) με το Πραγματικό Παθητικό (Π.Π.), ο Ισολογισμός διακρίνεται σε θετικό, ουδέτερο και αρνητικό.

Θετικός είναι ο Ισολογισμός στον οποίο το Ενεργητικό είναι μεγαλύτερο από το Πραγματικό Παθητικό (Υποχρεώσεις σε τρίτους) ή δεν υπάρχει Πραγματικό Παθητικό. Στην περίπτωση αυτή υπάρχει θετική Καθαρή Περιουσία ή θετική Καθαρή θέση.

Παράδειγμα:

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ			
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Μεταφορικά Μέσα	50.000	Προμηθευτές	25.000
Έπιπλα και λοιπός Εξοπλισμός	5.000	Γραμμάτια Πληρωτέα	10.000
Εμπορεύματα	40.000	Κεφάλαιο	90.000
Πελάτες	20.000		
Ταμείο	10.000		
	<u>125.000</u>		<u>125.000</u>

Ουδέτερος είναι ο Ισολογισμός στον οποίο το Ενεργητικό είναι ίσο με το Πραγματικό Παθητικό. Στην περίπτωση αυτή δεν υπάρχει Καθαρή Θέση (Κ.Θ.) και η επιχείρηση ό,τι έχει το χρωστάει σε τρίτους. Παράδειγμα:

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ			
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Έπιπλα και λοιπός Εξοπλισμός	4.000	Προμηθευτές	25.000
Εμπορεύματα	30.000	Γραμμάτια Πληρωτέα	15.000
Γραμμάτια Εισπρακτέα	10.000	Υποχρ. από φόρους και τέλη	5.000
Ταμείο	<u>4.000</u>	Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	<u>3.000</u>
	<u>48.000</u>		<u>48.000</u>

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31/12/2001 ΤΗΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΤΟΥ Α. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ					
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
A. ΠΑΠΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		434.000	I. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΡΙΤΟΥΣ		238.000
I. ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ		424.000	1. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		176.000
Γήπεδα-Οικόπεδα	100.000		Δάνεια Τραπεζών	<u>176.000</u>	
Κτίρια και Τεχνικά Έργα	250.000		2. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		<u>62.000</u>
Μεταφορικά μέσα	70.000		Προμηθευτές	25.000	
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	<u>4.000</u>		Γραμμάτια Πληρωτέα	9.000	
2. ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ		<u>10.000</u>	Πιστωτές διάφοροι	24.000	
Υπεραξία Επιχείρησης	<u>10.000</u>		Υποχρεώσεις από Φόρους και Τέλη	3.000	
B. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		78.000	Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	<u>1.000</u>	
I. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ		35.000	II. ΙΔΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ (Κ.Π.)		
Εμπορεύματα	<u>35.000</u>		Κεφάλαιο	<u>274.000</u>	274.000
2. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ		13.000			
2. Γραμμάτια Εισπρακτέα	4.000				
Πελάτες	<u>9.000</u>				
3. ΔΙΑΦΕΣΙΜΑ		<u>30.000</u>			
Ταμείο	10.000				
Καταθέσεις όψεως	<u>20.000</u>				
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		<u>512.000</u>	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ		<u>512.000</u>
			Πάτρα, 31 Δεκεμβρίου 2001 Ο Λογιστής Ο Επιχειρηματίας		

Αρνητικός, είναι ο Ισολογισμός στον οποίο το Ενεργητικό είναι μικρότερο από το Πραγματικό Παθητικό ή δεν υπάρχει καθόλου Ενεργητικό. Στην περίπτωση αυτή η Καθαρή Θέση είναι αρνητική, λέγεται έλλειμμα ή ζημία και γράφεται στο σκέλος του Ενεργητικού, ως απαίτηση της επιχείρησης, επειδή ο επιχειρηματίας που φέρει τον επιχειρηματικό κίνδυνο, πρέπει να το καλύψει από την ατομική του περιουσία. Παράδειγμα:

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ			
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Έπιπλα και λοιπός Εξοπλισμός	4.000	Προμηθευτές	20.000
Εμπορεύματα	15.000	Γραμμάτια Πληρωτέα	3.000
Πελάτες	3.000	Υποχρ. από φόρους και τέλη	2.000
Ταμείο	2.000		
Καθαρή Θέση (Έλλειμμα)	<u>1.000</u>		
	<u>25.000</u>		<u>25.000</u>

Συνοπτικά έχουμε:

Θετικός Ισολογισμός: α) $E = Π.Π + Κ.Π$

β) $Π.Π = 0$ τότε $E = Κ.Π$

Ουδέτερος Ισολογισμός: $E = Π.Π$ και $Κ.Π = 0$

Αρνητικός Ισολογισμός: α) $E < Π.Π$ τότε $E + \text{έλλειμμα}$ $Κ.Π = Π.Π$

β) $E = 0$ τότε έλλειμμα $Κ.Π = Π.Π$

2.4. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να σημειώσετε τις σωστές απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις:

α) Τι επιδιώκει να γνωρίσει η επιχείρηση με τη διενέργεια απογραφής;

- 1) την κάθε αξία που κατέχει
- 2) τις απαιτήσεις της
- 3) τις υποχρεώσεις της και την Καθαρή περιουσία
- 4) όλα τα παραπάνω.

β) Τι διενεργεί η επιχείρηση στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης;

- 1) Τακτική απογραφή
- 2) μόνο εσωλογιστική
- 3) μόνο μερική
- 4) τίποτα από αυτά.

γ) Τι απογραφή γίνεται, αν παρατηρηθεί έλλειμμα στο απόθεμα των εμπορευμάτων στις αποθήκες της επιχείρησης;

- 1) μερική

- 2) τακτική
- 3) εξωλογιστική
- 4) τίποτα από τα παραπάνω.

δ) Πόσο διαρκεί η διαχειριστική χρήση;

- 1) 8 μήνες
- 2) 12 μήνες
- 3) 24 μήνες
- 4) 36 μήνες.

ε) Πόσο διαρκεί η διαχειριστική χρήση, όταν μια επιχείρηση διακόψει τις εργασίες της;

- 1) μπορεί να είναι μικρότερη από δώδεκα μήνες
- 2) πρέπει να διαρκέσει 12 μήνες οπωσδήποτε
- 3) μπορεί να είναι μεγαλύτερη από 12 μήνες
- 4) τίποτα από τα παραπάνω.

στ) Τι δείχνει ο ισολογισμός;

- 1) μόνο τις υποχρεώσεις της επιχείρησης
- 2) μόνο τις απαιτήσεις της επιχείρησης
- 3) μόνο τα πάγια και κυκλοφορούντα στοιχεία
- 4) την περιουσιακή κατάσταση της επιχείρησης.

2. Να ορίσετε τι είναι

- α) Η απογραφή, β) Ο ισολογισμός.
Ποια νομίζετε ότι είναι η διαφορά απογραφής και ισολογισμού;

3. Να αντιστοιχίσετε τα δεδομένα της πρώτης στήλης με τα αντίστοιχά τους στη δεύτερη στήλη.

1. $E > Π.Π$	α. Αρνητικός ισολογισμός
2. $E = Π.Π$	β. Ουδέτερος ισολογισμός
3. $E < Π.Π$	γ. Θετικός Ισολογισμός

4. Να σχολιάσετε την πρόταση:

«Ο ισολογισμός δείχνει μια στατική εικόνα της περιουσιακής κατάστασης της επιχείρησης».

5. Να σχολιάσετε την πρόταση:

«Όταν ο ισολογισμός είναι ουδέτερος, τότε δεν υπάρχει υποχρέωση της επιχείρησης προς τον επιχειρηματία».

6. Ο Α. Αναγνώστου, προκειμένου να ιδρύσει μια επιχείρηση εμπορίας οσπρίων, εισφέρει τα πιο κάτω περιουσιακά στοιχεία:

- Μετρητά 20.000 Ευρώ
- Εμπορεύματα
 - α) Φασόλια, προέλευσης Καστοριάς, 400 κιλά προς 3 Ευρώ το κιλό.
 - β) Φασόλια, προέλευσης Βόλου, 200 κιλά προς 3 Ευρώ το κιλό.
 - γ) Φακές, τύπου Α (εισαγωγής) 150 κιλά προς 4 Ευρώ το κιλό.
 - δ) Ρεβύθια Κρήτης, 250 κιλά προς 5 Ευρώ το κιλό.
- Έπιπλα και λοιπό εξοπλισμό
 - α) Ένα γραφείο SATO με δύο σειρές συρτάρια, μεταλλικό, αξίας 3.000 Ευρώ.
 - β) Δύο πάγκους δρύνινους διαστάσεων 10μx2μx0,90μ αξίας 4.000 ο καθένας.
 - γ) Μια πολυθρόνα μεταλλική με δερμάτινη επένδυση αξίας 2.000 Ευρώ.
- Μεταφορικά μέσα
Ένα αυτοκίνητο φορτηγό ενός (1) τόνου μάρκας FORD, αριθμ. κυκλοφορίας ΧΑΔ 123 456 αξίας 70.000 Ευρώ.
Να συντάξετε την απογραφή ίδρυσης.

7. Στις 31/12/2001 στην επιχείρηση εμπορίας υφασμάτων Α. Παντελόπουλος, Πειραιώς 0, Αθήνα έγινε απογραφή και βρέθηκαν:

- Μετρητά 5.000 Ευρώ.
- Μία ταμιακή μηχανή τύπου CASIO αξίας 1.000 Ευρώ.
- Ένας υπολογιστής IBM 486 DX με εκτυπωτή STAR LS 100, συνολικής αξίας 3.000 Ευρώ.
- Ύφασμα μεταξωτό προέλευσης Κίνας 200 μέτρα προς 12 Ευρώ το μέτρο, ύφασμα αλιτζάς εγκώριος 350 μέτρα προς 5 Ευρώ το μέτρο, ύφασμα βαμβακερό 150 μέτρα προς 4 Ευρώ το μέτρο.
- Συναλλαγματική αποδοχής του πελάτη Α. Αντωνίου λήξης 3.2.2002 και ονομαστικής αξίας 350 Ευρώ.
- Απαιτήσεις σ' ανοικτούς λ./σμούς από τους πελάτες Κ. Βήτα, Πάρνηθος 47 Περιστέρι, 3.000 Ευρώ Γ. Παππά, Δαμάρεως 23 Παγκράτι, 2.000 Ευρώ, Α. Ανδρέου, Ηλιουπόλεως 15 Υμητός, 4.500 Ευρώ.
- Οφειλές στους προμηθευτές: Ε. Ευστρατίου, Ευριππίδου 443, Αθήνα 1.000 Ευρώ και Β. Βασιλόπουλο, Ηρώων Πολυτεχνείου 205, Ν. Ιωνία 2500 Ευρώ.
- Τραπεζικό Δάνειο από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, υποκατάστημα Πλατείας Ομονοίας, ύψους 2.000 Ευρώ.
- Επίσης βρέθηκαν ράφια μεταλλικά DEXION 0,90x1x2μ αξίας 700 Ευρώ, γραφείο μεταλλικό με δύο σειρές συρτάρια αξίας 250 Ευρώ, πολυθρόνα μεταλλική με δερμάτινη επένδυση αξίας 350 Ευρώ και αριθμομηχανή τύπου SHARP αξίας 300 Ευρώ.

Ζητείται να συντάξετε:

- α) την απογραφή και να προσδιορίσετε την Καθαρή Περιουσία,
- β) να συντάξετε τον Ισολογισμό και γ) να προσδιορίσετε μορφή του Ισολογισμού.

8. Δίνονται τα παρακάτω περιουσιακά στοιχεία της Ατομικής Επιχείρησης «Β» σε Ευρώ:

- Οικόπεδα: 30.000	- Ταμείο: 10.000
- Γραμμάτια πληρωτέα: 15.000	- Κτίρια: 100.000
- Εμπορεύματα: 50.000	- Προμηθευτές: 20.000
- Δάνεια από τράπεζες: 60.000	- Πελάτες: 15.000

Ζητείται:

- α) να συντάξετε τον Ισολογισμό και να προσδιορίσετε τη μορφή του.
- β) Να υποδείξετε έναν τρόπο με τον οποίο ο Ισολογισμός αυτός θα γίνει ουδέτερος.

9. Δίνονται τα παρακάτω περιουσιακά στοιχεία της ατομικής επιχείρησης «ΑΛΦΑ» σε Ευρώ:

- Πελάτες: 4.000	- Εμπορεύματα: 1.000
- Ταμείο: 2.000	- Γραμμάτια Πληρωτέα: 7.000
- Κτίρια: 30.000	- Δάνεια Τραπεζών: 8.500

Ζητείται

- α) Να συντάξετε τον Ισολογισμό και να προσδιορίσετε τη μορφή του, και
- β) Να υποδείξετε έναν τρόπο με τον οποίο ο Ισολογισμός θα γίνει αρνητικός.